

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 30 kwietnia 2025 r.
Znak sprawy: DIW.do.058.1.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 9150 w sprawie zmian w systemie doradztwa rolniczego

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z przekazaniem interpelacji nr 9150 w sprawie zmian w systemie doradztwa rolniczego, proszę przyjąć poniższe odpowiedzi i wyjaśnienia.

Ad. 1. W odpowiedzi na oczekiwania rolników, o których piszą autorzy interpelacji, 10 kwietnia 2025 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi opublikował na stronie internetowej MRiRW komunikat w sprawie przygotowań do uruchomienia nowego programu wsparcia dla rolników korzystających z pomocy przy wypełnianiu wniosków o płatności bezpośrednie.

Nowy program ma na celu umożliwienie korzystającym z profesjonalnego doradztwa świadczonego przez podmioty prywatne, izby rolnicze czy doradztwo państwowe, uzyskanie zwrotu części kosztów poniesionych na wypełnienie wniosków o dopłaty bezpośrednie.

Dzięki nowemu rozwiązaniu rolnicy uzyskają zachętę finansową do korzystania z pomocy wybranych przez siebie profesjonalnych służb doradczych, co z przyczyni się do polepszenia jakości składanych wniosków.

Zwrot środków będzie dokonywany przez ARiMR na podstawie dowodów księgowych wystawianych rolnikom przez uprawnione podmioty. Stawki zwrotu zostaną ustalone w oparciu o poziom stawek przyjętych przez MRiRW dla ośrodków doradztwa rolniczego w roku 2024, powiększony o wskaźnik inflacji.

Obecnie w Ministerstwie trwają prace legislacyjne nad nowelizacją odpowiednich przepisów.

Ad. 2. Na indywidualną decyzję o przejęciu gospodarstwa rolnego wpływa wiele czynników. Niechęć młodych osób do podejmowania działalności rolniczej wynika m.in. z dysparytetu dochodowego i warunków pracy w rolnictwie, ograniczonego dostępu do kapitału, ziemi oraz wiedzy.

Aby zachęcić młodych rolników do przejmowania gospodarstw i rozpoczynania prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie jako kierujący niezbędny jest przede wszystkim dostęp do kapitału potrzebnego zwłaszcza w początkowej fazie prowadzenia gospodarstwa. Jest to kluczowa potrzeba zidentyfikowana w ramach celu 7 Wspólnej Polityki Rolnej „Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich”¹. Założono, że w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (interwencja Premie dla młodych rolników) premie w wysokości 200 tys. zł, zapewniające dostęp do kapitału niezbędnego dla rozpoczynania i rozwoju działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym, otrzyma około 12 750 młodych rolników.

Beneficjenci interwencji Premie dla młodych rolników mają także zabezpieczone bezpłatne wsparcie doradcze. Każdy beneficjent jest zobowiązany do korzystania z doradztwa indywidualnego dla osób rozpoczynających po raz pierwszy prowadzenie gospodarstwa jako młody rolnik w ramach interwencji I 14.2 Kompleksowe doradztwo rolnicze Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zawierając umowę o przyznaniu pomocy w ramach interwencji Premie dla młodych rolników beneficjent zobowiązuje się do przystąpienia do korzystania z ww. doradztwa indywidualnego niezwłocznie po zawarciu umowy o przyznaniu pomocy, jednakże najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy (zgodnie z

¹ Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

postanowieniem umowy o przyznaniu pomocy dla I. 11, której formularz jest dostępny na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa).

Ad. 3. W mojej ocenie działający obecnie w Polsce system doradztwa rolniczego, w którym obok siebie funkcjonują podmioty publiczne i prywatne, jest systemem komplementarnym, w którym oferty tych podmiotów się uzupełniają.

Jak wskazano w ad. 1, nowy program wsparcia dla rolników korzystających z pomocy przy wypełnianiu wniosków obszarowych pozwala im wybrać dowolnego doradcę – zarówno pracownika ODR, członka izby rolniczej czy doradcę prywatnego.

Ad. 4. Powrót do usług świadczonych odpłatnie po dwóch latach od udzielania bezpłatnych porad przy wypełnianiu wniosków o płatności bezpośrednie, nie spowoduje marginalizacji ODR.

Wspomniane już zostało, że młodzi rolnicy mają zabezpieczone bezpłatne wsparcie doradcze udzielane przez doradców z ODR-ów. Dodatkowo, w ramach środków dotacji celowej z budżetu państwa, a także dwóch interwencji PS WPR 2023-2027, ODR-y realizują bezpłatne szkolenia oraz usługi doradcze dla rolników. Dzięki temu rolnicy mogą korzystać ze szkoleń i doradztwa o bardzo szerokim spektrum tematycznym bez ponoszenia na ten cel dodatkowych kosztów. Szacuje się, że tylko w ramach usług szkoleniowo-doradczych finansowanych ze środków PS WPR, ze wsparcia skorzysta około 70 tys. rolników.

W ramach interwencji I.14.1 Doskonalenie zawodowe rolników moduł 1 Szkolenia podstawowe dla rolników, realizowane są szkolenia z następujących zakresów tematycznych:

- 1) ekoschematy – wymogi i płatności w realizacji praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt,
- 2) ekoschemat – Dobrostan zwierząt,
- 3) normy i wymogi warunkowości,
- 4) współpraca rolników,
- 5) zakwaszenie i wapnowanie gleb,
- 6) zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi takimi jak: woda, gleba, powietrze, klimat w kontekście wdrażania interwencji PS WPR na lata 2023–2027 „Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu”.

W ramach interwencji I.14.2 Kompleksowe doradztwo rolnicze moduł 1 Kompleksowe programy doradcze, realizowane są następujące usługi doradcze:

- 1) ekoschematy - systemy na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt,
- 2) system integrowanej produkcji roślin,
- 3) biologiczne metody ochrony,
- 4) rolnictwo ekologiczne,
- 5) ocena dostosowania gospodarstwa rolnego do norm i wymogów warunkowości,
- 6) doradztwo dla młodych rolników - beneficjentów interwencji I.11. PS WPR,
- 7) rachunkowość w gospodarstwie rolnym, z wykorzystaniem narzędzia IERiGŻ,
- 8) zarządzanie i planowanie w gospodarstwie rolnym,
- 9) zadrzewienia i systemy rolno-leśne,
- 10) zobowiązania środowiskowe i klimatyczne, w tym ochrona zasobów genetycznych zwierząt i roślin.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Adam Nowak

Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów